

РЕШЕНИЕ

Номер 272 15.10.2020 г. Град С.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Софийски окръжен съд

II Въззивен граждански състав

На 07.10.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател: Ирина Р. Славчева
Членове: Ивайло П. Георгиев
 Ваня Н. Иванова

Секретар: Цветанка П. Младенова Павлова

като разгледа докладваното от Ирина Р. Славчева Въззивно гражданско дело
№ 20201800500585 по описа за 2020 година

С решение № 49 от 25.02.2020 год. по гр. дело № 1753/2019 год. Б.ският районен съд е признал за незаконно и отменил по иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ уволнението на Ц. И. И. от гр. Б., извършено с Акт за прекратяване № БТГ-ЧР-изх. 69/30.09.2019 год. на изпълнителния директор на „Б.“ ЕАД, гр. С.; възстановил е ищеца на заеманата преди уволнението длъжност “Ръководител РЗ Ремонтна база-Б.” в дружеството, по иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ и е осъдил ответника да заплати на ищеца сумата 5 664,72 лв., представляваща обезщетение за времето на оставане без работа поради уволнението за периода 01.10.2019 год. – 05.12.2019 год., ведно със законната лихва, считано от 14.10.2019 год. до окончателното изплащане, като е отхвърлил иска за разликата над 5 664,72 лв. до пълния предявен размер от 32 891,94 лв. С решението ответникът е осъден да заплати на Ц.И. сумата 579,23 лв., представляваща сторени в производството разноски за адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от исковете, а ищецът е осъден да заплати на ответника сумата 83,33 лв. разноски, съобразно отхвърлената част от исковете. Ответникът е осъден да заплати също така сумата 386,59 лв. държавна такса по сметка на БРС.

Срещу така постановеното решение е подадена въззивна жалба от ответника в частта, с която са уважени предявените искове с твърдения, че същото е незаконосъобразно, тъй като противоречи на материалния закон и на събраните по делото доказателства. Моли съда да го отмени и вместо него да постанови друго, с което да отхвърли изцяло предявените искове.

Ищецът оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението на районния съд в частта, с която са уважени предявените искове.

Решението е обжалвано и от ищеца в отхвърлителната част. Моли съда да го отмени и вместо него да постанови друго, с което да уважи изцяло предявения иск с правно основание чл. 225, ал. 1 от КТ със законните последици.

Ответникът оспорва въззивната жалба на ищеца.

След преценка на събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните, Софийският окръжен съд прие за установено следното от фактическа страна:

Ищецът твърди в исковата молба, че уволнението му е незаконно по следните съображения:

Сочи, че трудовото му правоотношение било прекратено с посочения по-горе акт, считано от 01.10.2019 год., на основание чл. 328, ал. 1, т. 12 от КТ - поради обективна невъзможност да продължи да изпълнява задълженията на длъжността и отказ на отправено писмено предложение за преназначаване на свободна щатна длъжност – „чертожник/технически изпълнител“ в отдел „Проектиране и конструкции“ към „ГУТЕ“ в ЦУ при запазване на условията по трудовия договор. Твърди, че още преди уволнението му е извършено закриване на част от предприятието на ответника – РЗ РБ „Б.“ и произтичащото от това „съкращаване в щата“ на заеманата от ищеца длъжност „Ръководител РЗ Ремонтна база-Б.“ – основание за уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 2 от КТ. Въз основа на закриването на ремонтната база, с ново щатно разписание на ответното дружество всички щатни бройки на звеното са изцяло премахнати, вкл. и заеманата от ищеца длъжност и съответстващата ѝ единствена щатна бройка. Твърди, че като е прекратил трудовото му правоотношение на несъществуващо основание - „обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор“, вместо на действителното такова – „закриване на част от предприятието“ и „съкращаване в щата“, работодателят е подменил основанията за уволнението и е постановил незаконосъобразен акт, подлежащ на отмяна само на това основание. Счита, че подмяната на основанията за уволнение е извършена от работодателя с цел преодоляване на съществуващата по отношение на ищеца особена закрила по чл. 333, ал. 1, т. 3 от КТ с оглед заболяването му „ишемична болест на сърцето“.

Ответникът оспорва предявените искове с възражението, че същите са недоказани; заповедта за уволнение е мотивирана и издадена при спазване изискванията на закона; налице е действително правно основание по чл. 328, ал. 1, т. 12 от КТ. Моли съда да отхвърли исковете като неоснователни. Прави евентуално възражение за съдебно прихващане срещу вземането на ищеца за обезщетение за оставане без работа с вземане на работодателя за изплатено на работника обезщетение за неспазено предизвестие в размер на 5 481,99 лева по чл. 220, ал. 1 от КТ

С Акт за прекратяване № БТГ-ЧР-изх. 69/30.09.2019 год. на изпълнителния директор на „Б.“ ЕАД, гр. С. е прекратено трудовото правоотношение с ищеца на длъжността „Ръководител РЗ Ремонтна база-Б.“, на основание чл. 328, ал. 1, т. 12 от КТ – обективна невъзможност за изпълнение на сключения договор и отказ да бъде преназначен на друга свободна щатна

длъжност – „чертожник/технически изпълнител“ в отдел „Проектиране и конструкции“ към „ГУТЕ“ в ЦУ при запазване на условията по трудовия договор. Актът е връчен на ищеца на 30.09.2019 год.

Представено е предложение от 30.09.2019 год. от страна на работодателя до ищеца да заеме длъжността „чертожник/технически изпълнител“, във връзка с Решение по т. 12 от Протокол № 303/14.11.2018 год. на УС и Решение по т. 3 от Протокол на Надзорен съвет № 38/16.11.2018 год. за закриване на част от предприятието Ремонтна база „Б.“ и обстоятелството, че същата е закрыта, считано от 01.02.2019 год., което води до невъзможност за изпълнение на трудов договор № 00011/02.07.1987 год. и допълнителните споразумения към него. На същата дата е удостоверен отказа на ищеца да приеме предложението.

Видно от експертно решение на ТЕЛК № 692/13.03.2019 год. към П – С. ЕАД, взето по запитване на работодателя, ищецът Ц.И. е претърпял мозъчен инфаркт, като е определена временна неработоспособност до 24.03.2019 год.

С писмо от 17.07.2019 год. дружеството е поискало информация от ищеца по чл. 333 от КТ за това дали е трудоустроен; страда ли от някоя от болестите по Наредба № 5 на МНЗ от 1987 год., като бъде представена и съответната медицинска документация. На отправеното запитване ищецът е отговорил, че боледува от исхемична болест на сърцето, като предстои решение на ТЕЛК. На 18.07.2019 год. ищецът предал в дружеството протокол на медицинска комисия от 26.06.2019 год. и медицинска епикриза от Клиника по кардиология при НМТБ „Ц.Б. III“, според които ищецът страда от исхемична болест с прекаран мозъчен инсулт и сърдечна недостатъчност.

Със заповед на изпълнителния директор на ответника от 31.01.2019 год., въз основа на Решение по т. 11-12 от Протокол № 303/14.11.2018 год. на УС и Решение по т. 3 от Протокол на Надзорен съвет № 38/16.11.2018 год. е наредено закриване на част от предприятието, а именно - Ремонтна база „Б.“, както и съкращаване на всички щатни длъжности, считано от 01.02.2019 год. Промените са отразени и в приетото ново щатно разписание, в сила от 01.02.2019 год. В предходното щатно разписание, в сила от 01.11.2015 год. е предвидена една щатна бройка за заеманата от ищеца длъжност.

Полученото от ищеца брутно трудово възнаграждение за последния пълен отработен месец преди уволнението – м. септември 2019 год., възлиза на 5 481,99 лв., видно от удостоверение № 24-00-2013/12.11.2019 год.

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните изводи от правна страна:

Предявените искове са с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 – 3 от КТ и чл. 225, ал. 1 от КТ.

Посоченото основание за уволнение на ищеца е по чл. 328, ал. 1, т. 12 от КТ. Според

тази разпоредба работодателят може да прекрати трудовия договор, като отправи писмено предизвестие до работника или служителя в сроковете по чл. 326, ал. 2 от КТ при обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор.

Уволнението по чл. 328, ал.1, т. 12 КТ е самостоятелно основание за прекратяване на трудовото правоотношение и не се припокрива с никое друго основание за прекратяване на трудовия договор по инициатива на работодателя. То може да се използва тогава, когато е настъпила обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор от страните по причина, която е извън специално уредените. Уволнението на това основание изисква наличието на няколко предпоставки, които следва да са налице кумулативно: настъпила след сключване на трудовото правоотношение невъзможност за изпълнение на работата; тази невъзможност да бъде обективна, т. е. да не е настъпила по волята на която и да е от страните по трудовото правоотношение - работника или работодателя.

В случая, от събраните по делото доказателства следва да се приеме, че в действителност е било налице друго основание за прекратяване на трудовия договор с ищеца – „закриване на част от предприятието“, респ. „съкращаване на щата“ на изпълняваната от него длъжност. Съкращението на щата е самостоятелно правно основание за уволнение и при наличието му работодателят не може да уволни работника или служителя на друго основание. При промяна на щата изпълнението на длъжността е невъзможно поради несъществуването на длъжността, което не представлява обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор по смисъла на чл. 328, ал.1, т.12 от КТ, която разпоредба се отнася за специфични случаи, при които заеманата от уволнение длъжност се запазва, но не може да бъде изпълнявана по други обективни причини, независещи от волята на работника или работодателя. Основанията за прекратяване на трудовото правоотношение от работодателя не са взаимнозаменими - евентуалното наличие на друго основание би изключило приложението на субсидиарния състав по чл. 328, ал. 1, т. 12 от КТ. Освен това при уволнение на реалното основание работодателят е следвало да приложи предварителната закрила по чл. 333 от КТ, като поиска предварително разрешение за уволнението на ищеца от Дирекция "Инспекция по труда", предвид обстоятелството, че ищецът страда от исхемична болест на сърцето. При извършеното уволнение е нарушен принципът на добросъвестност, залегнал в нормата на чл. 8, ал. 1 от КТ, а именно – работодателят е приложил посоченото в заповедта основание за уволнение, като по този начин е преодолял съществуващата предварителна закрила на ищеца по чл. 333, ал. 1, т. 3 от КТ при уволнение на действителното основание – „съкращаване на щата“.

С оглед на изложеното, настоящият състав на съда приема, че е налице незаконосъобразно прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца на посоченото в заповедта основание и предявеният иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ е основателен и доказан и следва да бъде уважен.

Основателността на главния иск обуславя основателност и на акцесорния иск с правно

основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ, поради което ищецът следва да бъде възстановен на заеманата преди уволнението длъжност. Липсата на щатна бройка за длъжността, на която се възстановява уволненият работник, не води до друг извод. В изпълнение на съдебното решение за отмяна на уволнението и възстановяване на заеманата длъжност, работодателят е длъжен да възстанови служителя на работа, а при положение, че длъжността не съществува, той може да прекрати отново трудовото правоотношение, но на реалното основание по чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ - поради закриване на част от предприятието, респ. съкращаване в щата /вж. в този смисъл решение № 1439 от 22.01.2009 г. на ВКС по гр. д. № 2398/2005 г., III г. о. и др./, и то след спазване на всички изисквания на закона, включително относно предварителната закрила по чл. 333 от КТ.

Тъй като изводите на настоящата инстанция за основателността на исквете по чл. 344, ал. 1, т. 1-2 от КТ съвпадат с тези на районния съд, решението следва да бъде потвърдено в частта, с която същите са уважени.

Установи се също така от направената констатация по оригинала на личната трудова книжка на ищеца от съда в о.с.з. на 07.10.2020 год., че за период от шест месеца след уволнението ищецът не е бил в трудово правоотношение. С оглед това основателен се явява и предявеният иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ за заплащане на обезщетение за оставането на ищеца без работа в резултат на уволнението, което възлиза на сумата 32 891,94 лв., изчислено на база последното получено от ищеца брутно трудово възнаграждение за месеца, предхождащ уволнението /м. септември 2019 год./ - 5 481,99 лева, съгласно удостоверение № 24-00-2013/12.11.2019 год.

Предвид основателността на предявеният иск с правно основание чл. 225, ал. 1 КТ съдът следва да разгледа своевременно заявеното от ответника възражение за съдебно прихващане срещу вземането на ищеца за обезщетение за оставане без работа с вземането на работодателя за изплатено на работника обезщетение за неспазено предизвестие в размер на 5 481,99 лева /съгласно неоспореното удостоверение № 24-00-2013/12.11.2019 год./.

Съгласно уеднаквената съдебна практика намерила израз в Решение № 88/29.01.2010 г. по гр. д. № 590/2009 г. по описа на ВКС, III ГО, Решение № 770/08.12.2010 г. по гр. д. № 312/2010 г. по описа на ВКС, III ГО и Решение № 271/17.10.2012 г. по гр. д. № 409/2011 г. по описа на ВКС, III ГО, постановени по реда на чл. 290 ГПК, обезщетението по чл. 220, ал. 1 КТ, изплатено за неспазен срок на предизвестие, подлежи на прихващане от размера на обезщетението по чл. 225, ал. 1 КТ, тъй като и двете вземания обезщетяват една и съща по естеството си вреда на уволнения, а именно - оставането му без работа. С оглед това ответникът дължи на ищеца сумата 27 409,95 лева – обезщетение по чл. 225, ал. 1 от КТ. Тъй като в тази част изводите на настоящата инстанция не съвпадат с тези на районния съд, решението следва да бъде отменено в частта, с която искът е отхвърлен за разликата над 5 664,72 лв. до 27 409,95 лв. и вместо това съдът следва да постанови друго, с което да осъди ответника да заплати на ищеца допълнително сумата 21 745,23 лв. Решението следва да

бъде потвърдено в частта, с която искът е отхвърлен за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 32 891,94 лева, като погасен чрез прихващане с изплатено от ответника на основание чл. 220, ал. 1 КТ обезщетение за неспазено предизвестие в размер на 5481,99 лева, ведно със законната лихва.

При този изход на спора ищецът има право на разноси в размер на 1596 лв. - заплатено адвокатско възнаграждение за двете инстанции, съобразно уважената част от исковете. Това налага ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца допълнително сумата 1017 лв. разноси. Ответникът следва да бъде осъден да заплати допълнително сумата 710 лв. държавна такса, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Воден от горното, Софийският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 49 от 25.02.2020 год. по гр. дело № 1753/2019 год. на Б.ския районен съд в **ЧАСТТА**, с която съдът е отхвърлил иска на Ц. И. И. от гр. Б., срещу „Б.“ ЕАД, гр. С. за заплащане на обезщетение за времето на оставане без работа поради уволнението, извършено с Акт за прекратяване № БТГ-ЧР-изх. 69/30.09.2019 год. на изпълнителния директор на дружеството за периода 01.10.2019 год. – 01.04.2020 год. за разликата за разликата над 5 664,72 лв. до 27 409,95 лв., ведно със законната лихва, считано от 14.10.2019 год. до окончателното изплащане, на основание чл. 225, ал. 1 от КТ и чл. 86 от ЗЗД, като **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „Б.“ ЕАД, гр. С. да заплати на Ц. И. И. от гр. Б. допълнително /освен присъдените от районния съд 5 664,72 лв./ сумата **21 745,23** /двадесет и една хиляди седемстотин четиридесет и пет лева и 23 ст./ лева - обезщетение за времето на оставане без работа поради уволнението, извършено с Акт за прекратяване № БТГ-ЧР-изх. 69/30.09.2019 год. на изпълнителния директор на дружеството за периода 01.10.2019 год. – 05.12.2019 год., ведно със законната лихва, считано от 14.10.2019 год. – датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, на основание чл. 225, ал. 1 от КТ и чл. 86 от ЗЗД

ПОТВЪРЖДАВА решението в ЧАСТТА, с която Б.ският районен съд е признал за незаконно и отменил по иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ уволнението на Ц. И. И. от гр. Б., извършено с Акт за прекратяване № БТГ-ЧР-изх. 69/30.09.2019 год. на изпълнителния директор на „Б.“ ЕАД, гр. С.; в ЧАСТТА, с която е възстановил ищеца на заеманата преди уволнението длъжност “Ръководител РЗ Ремонтна база-Б.“ в дружеството; в ЧАСТТА, с която е осъдил ответника да заплати на ищеца сумата 5 664,72 лв., представляваща обезщетение за времето на оставане без работа поради уволнението за периода 01.10.2019 год. – 05.12.2019 год., ведно със законната лихва, считано от 14.10.2019

год. до окончателното изплащане, на основание чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ и чл. 225, ал. 1 от КТ; в ЧАСТТА, с която е отхвърлил иска за заплащане на обезщетение по чл. 225, ал. 1 от КТ за разликата над 27 409,95 лв. до пълния предявен размер от 32 891,94 лева, като погасен чрез прихващане с изплатено от ответника на основание чл. 220, ал. 1 КТ обезщетение за неспазено предизвестие в размер на 5481,99 лева, ведно със законната лихва, както и в частта, с която ответникът е осъден да заплати на Ц.И. сумата 579,23 лв., представляваща сторени в производството разноски за адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от исквете, както и да заплати сумата 386,59 лв. държавна такса по сметка на БРС и в частта, с която ищецът е осъден да заплати на ответника сумата 83,33 лв. разноски.

ОСЪЖДА „Б.“ ЕАД, гр. С. да заплати на Ц. И. И. от гр. Б. допълнително сумата 1017 лева, представляваща направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА „Б.“ ЕАД, гр. С. да заплати по сметка на СОС сумата 710 лв. държавна такса, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Решението може да се обжалва пред ВКС на РБ в едномесечен срок, считано от 21.10.2020 год. - датата, на която съдът е обявил, че ще се произнесе по делото.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____